

การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3

สุจิรา แก้วจินดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต

สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

เดือน มกราคม 2554

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ "ได้พิจารณา
วิทยานิพนธ์ของ สุจิรา แก้วจินดาฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม
หลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยนูรพา ได้"

คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

.....

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

.....

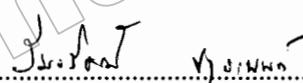
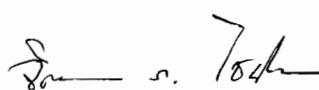
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมล เออมโอะช)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....

ประธาน
(รองศาสตราจารย์ วิมล เออมโอะช)
.....

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน)

.....

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์)
.....

กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิตตาภา สารพัฒน์ ไชยปัญญา)

คณะกรรมการอนุมัติให้รับวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน ของมหาวิทยาลัยนูรพา

.....

คณะกรรมการศึกษาศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร.มนตรี แย้มกิติกร)
วันที่ ๒๖ เดือน กันยายน พ.ศ. ๒๕๕๔

ประกาศคุณปการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริญญา ทองสอน อาจารย์ที่ปรึกษาหลักวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิมลรัตน์ จตุรานันท์ อาจารย์ที่ปรึกษาร่วมวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ นลินี บำรอราช ซึ่งได้กรุณาให้แนวคิดคำปรึกษา แนะนำแนวทางที่ถูกต้อง ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ ด้วยความเอาใจใส่อย่างคีย์ ซึ่งทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาหาความรู้และประสบการณ์อย่างมาก ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งเป็นอย่างยิ่ง จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ ดร.อุดม รัตนอัมพร โถกภรณ์ ดร.พลาคร สุวรรณโพธิ์ ดร.อาพันธ์ชนิต เเงนจิต ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมโภชน์ อเนกสุข และอาจารย์สุชาดา แก้วประดับ ที่กรุณาเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสถานศึกษาโรงเรียนเทศบาลวัดโขดพิมพาราม พร้อมทั้งคณะครุและนักเรียนที่ให้ความร่วมมือในการหาคุณภาพของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ขอขอบพระคุณบิดา มารดา เพื่อนร่วมงานที่ให้ความช่วยเหลือและเป็นกำลังใจแก่ผู้วิจัย ด้วยดีเสมอมา ซึ่งมีส่วนทำให้การทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์จากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตัญญูตามชา แด่บุพการี บุรพาราชย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน

สุจิรา แก้วจินดา

50922555: สาขาวิชา: หลักสูตรและการสอน: กศ.ม. (หลักสูตรและการสอน)

คำสำคัญ: ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์/ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

สุจิรา แก้วจินดา: การสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 (THE CONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF ANALYTICAL THINKING LEARNING ACTIVITY PACKAGE IN THAI SUBJECT GROUP FOR PRATHOMSUKA THREE STUDENTS) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์: ปริญญา ทองสอน, ศย.ด., วิมลรัตน จตุรานันท์, ค.ด. คณบดี หน้า. ปี พ.ศ. 2554.

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างและพัฒนาชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 เพื่อหาประสิทธิภาพของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ตามค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 เพื่อศึกษาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 และเพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/2 โรงเรียนเทศบาลวัดโขดทิมาราม อําเภอ เมือง จังหวัดระยอง จำนวน 1 ห้องเรียน รวม 39 คน ซึ่งได้มาโดยการเลือกแบบสุ่มอย่างง่าย ใช้เวลาในการทดลอง 15 ชั่วโมง เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง คือ ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ แบบวัดความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทยและแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนด้วยชุดกิจกรรม วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ยค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าประสิทธิภาพ E_1/E_2 และโปรแกรม SPSS สำหรับหาค่าที ($t-test$) ผลการวิจัยพบว่า

1. ได้ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
2. ชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 มีประสิทธิภาพ $E_1/E_2 = 85.47/87.18$
3. ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนด้วยชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
4. ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย มีความพึงพอใจระดับมาก

50922555: MAJOR: CURRICURUM AND INSTRUCTION: M.Ed.
 (CURRICURUM AND INSTRUCTION)

KEYWORD: ANALYTICAL THINKING LEARNING ACTIVITY PAXKAGE/ THAI
 SUBJECT GROUP

SUJIRA KAEWJINDA: THE CONSTRUCTION AND DEVELOPMENT OF
 ANALYTICAL THINKING LEARNING ACTIVITY PACKAGE IN THAI SUBJECT
 GROUP FOR PRATHOMSUKSA THREE STUDENTS. ADVISORY COMMITTEE:
 PARINYA THONGSORN, Ph.D., WIMONRAT CHATURANON, Ph.D. 186 P. 2011.

The objective of this research were to construct and develop analytical thinking learning activity package in Thai subject group for prathomsuksa three students, to determine the efficiency of the analytical thinking learning activity package in Thai subject group for prathomsuksa three students according E_1/E_2 , to standard criterions, to study analytical thinking ability in thai subject group of prathomsuksa three students, to study the student's satisfaction toward learning activity package.

The samples of this study, were 39 students from prathomsuksa 3/2 at Tessabanwatkhodtimtaram school Amphur Maung, Rayong. The experiment duration was 15 hours. The research instruments were analytical thinking learning activity package, the analytical thinking learning in thai language, and the students's satisfaction evaluation form toward the learning activity package. The data was analyzed by standard deviation, E_1/E_2 and SPSS Program for t-test.

The result were as follow.

1. There was an analytical thinking learning package in Thai subjects for prathomsuksa three students.
2. The efficacy value of an analytical thinking learning package was 85.47/87.18
3. The analysis ability in Thai subject of the prathomsuksa three students's post-test was higher than that the pre-test with statistical significance number of .05
4. The student's satisfaction toward learning by using the analytical thinking learning package in Thai subject is high level.

สารบัญ

บทคัดย่อภาษาไทย.....	หน้า
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	๑
สารบัญ.....	๒
สารบัญตาราง.....	๓
สารบัญภาพ.....	๔
บทที่	
1 บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๖
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	๖
สมมุติฐานของการวิจัย.....	๖
ขอบเขตของการวิจัย.....	๖
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	๗
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๙
หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช ๒๕๕๑.....	๙
สาระและมาตรฐานกุญแจสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	๒๑
จิตวิทยาการเรียนรู้.....	๒๖
ทฤษฎีแนวคิดเกี่ยวกับการคิด.....	๒๘
การคิดวิเคราะห์.....	๓๒
การสอนพัฒนาการค้านการคิดวิเคราะห์.....	๔๑
ชุดกิจกรรม.....	๔๖
ความพึงพอใจ.....	๕๔
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๕๙
3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	๖๒
ขั้นที่ ๑ การวิเคราะห์ปัญหาด้านทักษะการคิดวิเคราะห์.....	๖๒
ขั้นที่ ๒ การวิเคราะห์ผู้เรียน.....	๖๓
ขั้นที่ ๓ การสร้างชุดกิจกรรมและหาคุณภาพเบื้องต้น.....	๖๓

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นที่ 4 การหาประสิทธิภาพชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์.....	66
4 ผลการวิจัย.....	73
สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
การเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	73
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	75
5 สรุปผล อภิปรายผล.....	79
สรุปผลการวิจัย.....	79
อภิปรายผล.....	80
ข้อเสนอแนะ.....	89
บรรณานุกรม.....	90
ภาคผนวก.....	95
ภาคผนวก ก.....	96
ภาคผนวก ข.....	100
ภาคผนวก ค.....	126
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	186

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 การกำหนดกิจกรรมการเรียนรู้ให้สอดคล้องกับคุณลักษณะของผู้เรียน.....	63
2 แสดงผลการหาประสิทธิภาพค่าประสิทธิภาพ $E_1 = 80$ ของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะ การคิดวิเคราะห์ กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3.....	75
3 แสดงผลการหาประสิทธิภาพตามค่าประสิทธิภาพ $E_2 = 80$ ของแบบวัด ความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย.....	76
4 การเปรียบเทียบความสามารถในการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย ก่อนเรียนและ หลังเรียน ด้วยชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสารการเรียนรู้ ภาษาไทย.....	76
5 แสดงความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ชุดกิจกรรม การฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน.....	77
6 แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างชุดกิจกรรมกับเนื้อหา (IOC) ของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ชุดกิจกรรมที่ 1.....	101
7 แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างชุดกิจกรรมกับเนื้อหา (IOC) ของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ชุดกิจกรรมที่ 2.....	103
8 แสดงการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างชุดกิจกรรมกับเนื้อหา (IOC) ของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ ชุดกิจกรรมที่ 3.....	105
9 แสดงสรุปการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างชุดกิจกรรมกับเนื้อหา (IOC) ของชุดกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสารการเรียนรู้ภาษาไทย.....	107
10 แสดงการคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับชุดประสงค์ (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถทางการคิดวิเคราะห์ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน.....	108
11 การหาชุดตัว คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 1 จำนวน 3 ชุด จาก ครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน.....	110
12 การหาชุดตัว คะแนนแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 1 จำนวน 3 ชุด จาก ครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน.....	111

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่

	หน้า
13 การหาจุดตัด แบบแผนแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรมที่ 1 จำนวน 3 ชุด จากครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน.....	111
14 การหาจุดตัด แบบแผนแบบวัดความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย จำนวน 50 ข้อ จาก ครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน.....	112
15 การหาจุดตัด แบบแผนแบบวัดความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย จำนวน 30 ข้อ จาก ครูผู้สอน จำนวน 3 ท่าน.....	115
16 ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (d) ของแบบวัดความสามารถด้าน ^{การคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทย}	116
17 แสดงการคำนวณหาดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์ (IOC) ของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียนการสอนโดยใช้ ชุดฝึกกิจกรรมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน.....	119
18 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบวัดความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรม จำนวน 10 ข้อ.....	120
19 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียน.....	121
20 แสดงคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการเรียน การสอนโดยใช้ชุดฝึกกิจกรรมการฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์.....	122
21 แสดงคะแนนแบบทดสอบท้ายชุดกิจกรรม.....	123
22 แสดงคะแนนแบบวัดความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทยก่อนเรียน..	124
23 แสดงคะแนนแบบวัดความสามารถทางด้านการคิดวิเคราะห์ทางภาษาไทยหลังเรียน...	125

สารบัญภาพ

ภาพที่

1 การแบ่งเป็น 8 กลุ่มสาระการเรียนรู้.....

หน้า

14

มหาวิทยาลัยบูรพา
Burapha University